

Landbruks- og matdepartementet
Postboks 8007 Dep
0030 OSLO

Deres ref:
Vår ref: 2024/320372
Dato: 28.01.2025

Høringsvar til forslag om lov om forebygging og reduksjon av matsvinn (matsvinnsløven)

Innledning

Mattilsynet viser til høring fra Landbruks- og matdepartementet av 10. desember 2024 om forslag til ny lov om forebygging og reduksjon av matsvinn (matsvinnsløven). Under følger Mattilsynets innspill til høringen.

Formålet til matloven og underliggende forskrifter når det gjelder næringsmidler er, kort forenklet, at forbruker skal ha trygg mat og korrekt matinformasjon. Den foreslåtte matsvinnsløven har til formål å forebygge og redusere matsvinn. Selv om formålene er ulike, tolker vi likevel at de foreslåtte bestemmelsene i lovutkastet i matsvinnsløven og matloven kan gjelde side om side.

De foreslåtte bestemmelse i matsvinnsløven, går ut på at virksomhetene selv skal gjøre tiltak for å oppnå lovens formål. Disse må være innenfor rammen av næringsmiddelregelverket. Skulle det oppstå tilfeller der samme forhold dekkes av begge lover eller underliggende forskrifter av disse, vil bestemmelser i næringsmiddelregelverket gå foran nasjonale bestemmelser. Dette fordi næringsmiddelregelverket stort sett er EØS-bestemmelser.

Vi har følgende generelle innspill:

- Det hadde vært tydeligere om matsvinnsløven ga henvisninger til definisjoner i annet regelverk der det er aktuelt, eks. virksomhet og næringsmiddel.
- Det bør også vurderes om sentrale begrep som «verdikjede» bør defineres i loven, fordi dette kan gjøre forståelsen av loven bedre.
- Departementet bør se på om forskriftshjemlene er dekkende nok. Eksempelvis § 5 annet ledd. Vi ser at dette leddet omfatter både iverksettelse og gjennomføring av tiltakene, mens plikten i første ledd kun gjelder iverksettelse av tiltak. I tillegg er det uklart for oss at det er en forskjell på gjennomføring og iverksettelse.
- Hvem som omfattes av loven, overlapper delvis med virksomheter som er registrert i Mattilsynets systemer, blant annet der det er krav om dette i næringsmiddeloggivningen.

Uavhengig av hvor tilsynsmyndigheten legges, må denne ha egne hjemler for å innhente opplysninger fra for eksempel Mattilsynets systemer.

- Departementet bør se på om tilsynsmyndigheten skal få en klar og tydelig hjemmel for å behandle nødvendige personopplysninger, se for eksempel matloven § 29a.

Våre innspill til bestemmelsene:

Til § 1 Formål

Det bør vurderes å benytte begrepet "næringsmiddel" i stedet for «mat». Mat er ikke definert i regelverket og i dagligtale omfatter ikke drikke under begrepet mat.

Til § 3 Plikt til å gjennomføre aktsomhetsvurderinger og tiltak

Det faktiske innholdet i § 3 annet ledd bokstav a er vanskelig å forstå. Dette er knyttet til flere begrep blant annet risiko og negative konsekvenser. Vi setter også spørsmålstegn ved om regelen er klar og tydelig nok slik at virksomhetene vet hva kravet er og slik at tilsynsmyndigheten er i stand til å føre kontroll med om regelen etterleves. En klar og tydelig bestemmelse i loven vil legge til rette for et godt utgangspunkt for å gi forskrifter.

Siden regelverksbrudd er knyttet til sanksjoner er det særlig viktig å etablere nivået for når regelverksetterlevelse er oppnådd.

Til § 7 Tilsynsmyndighet

Tilsynsmyndighet: Det er ikke opplyst om hvilken etat som skal føre tilsyn med kravene.

I høringsnotatet (punkt 2.5.7) henviser LMD til at matsvinnsutvalget kom til at Mattilsynet var et «naturlig valg som tilsynsorgan fordi Mattilsynet innehar kompetanse knyttet til mat, matproduksjon og omsetning og servering».

Formålet i regelverket er ikke i dag under Mattilsynets oppdrag.

Med dagens ressurser har ikke Mattilsynet mulighet til å være tilsynsmyndighet etter matsvinnloven.

Til § 10 Gebyr

Loven gir anledning til å ta gebyr for kostnader ved kontrolltiltak som gjennomføres for å sikre at «vedtak gitt i medhold av denne loven blir fulgt». Vi foreslår en endring hvor vi i stedet setter inn denne formuleringen: «at relevante bestemmelser gitt i eller i medhold av denne loven etterleves».

Kontrolltiltak bør erstattes med tilsyn og kontroll, med mindre dette begrepet er velkjent for den aktuelle tilsynsmyndigheten.

Det er et generelt krav i økonomiregelverket i staten at gebyret samlet ikke skal overstige tilsynsmyndighetens kostnader med kontrollordningen. Det bør derfor vurderes om det er nødvendig å ta denne setningen inn i loven?

Med hilsen

Margrethe Hovda Røed
seniorrådgiver

Lindis Folkvord
seksjonssjef

Dokumentet er godkjent elektronisk / This document has been electronically approved

